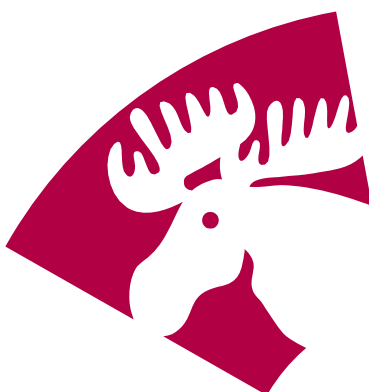

BESTANDSPLAN

2009 - 2011

**FORVALTNINGSOMRÅDE
GJERSTAD VILTLAG
ELG**

Utarbeidet av : STYRET/ GRUNNEIERENE.

INNHold

1. BESTANDSPLANENS AVGRENSNING OG STØRRELSE.....	3
2. PLANPERIODE.....	3
3. FORUTSETNINGER – BESTAND.....	3
3.1 GENERELL SITUASJON.....	3
3.2 LOKAL BESTANDSUTVIKLING	3
4. MÅL OG MÅLOPPNÅELSE 2004– 2008	5
5. MÅLSETTING FOR PLANPERIODE 2009- 2011	5
6. PLANLAGT UTTAK I PERIODEN	6
7. RAPPORTERING, REAKSJONSBESTEMMELSER	7
8. BEITEFORBEDRENDE TILTAK	7
9. FULLMAKT	7

1. BESTANDSPLANENS AVGRENSNING OG STØRRELSE

Bestandsplanen omfatter Gjerstad kommune + areal i Risør kommune (Hemme/Vornli) 11.700 daa. Nissedal kommune (deler av statsskog sitt areal) 38.000 daa, og i Drangedal kommune (Brødsjø statsskog) 32.000 daa til sammen et areal på 387.500 daa.

Område organiseres som ett forvaltningsområde under Gjerstad Viltlag med 21 medlemmer som representerer hele forvaltningsområde.

Jaktområder:	Tellende areal:
30 områder(inkl. Statskog sine 7)	Fra ca.2100daa til ca 24000 daa
Sum:	387.500 daa

2. PLANPERIODE

Ved fastsettelse av planperioden er det tatt hensyn til at elgstammen og elgforvaltningen er inne i en fase hvor det er vanskelig å se langt frem i tid. Det vil være behov for å se nøye på utviklingen i årene fremover med tanke på mål og avskytningsstrategier. Derfor har vi valgt en planperiode på 3 år; 2009 - 2011.

3. FORUTSETNINGER – BESTAND

.

3.1 *Generell situasjon*

Elgbestanden er i foregående planperiode blitt ytterligere redusert, noe som har hvert et ønske fra forvaltningsmyndighetene og Gjerstad Viltlag.

3.2 *Lokal bestandsutvikling*

Elgbestanden i vårt forvaltningsområde har hatt en nedgang i over mange år. Vi mener at det er vår oppgave å stabilisere elgbestanden på det nivå som kan gi en avskytning tilnærmet på det nivå den er nå i 2008/2009 basert på produksjonsgrunnet i område. Dette tilsvarer i overkant av 3200 daa pr. felte dyr. Det er vår oppfatning at elgbestanden i område er ganske stasjonær.

Gjerstad Viltlag sitt forvaltningsområde : (Tall for Gjerstad fra fylkesrapporten.)

SETT/FELT ELG I GJERSTAD

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Sett elg								
Okser	257	221	189	196	135			
Ku uten Kalv	214	201	159	159	104			
Ku m/1 kalv	202	174	117	102	73			
Ku m/2 kalver	16	12	14	17	11			
Kalver	249	207	151	152	105			
Ukjent	138	123	103	101	80			
Sett totalt	1076	938	733	727	508			
<i>Dyr pr. 8-timers dag</i>	0,51	0,44	0,42	0,40				
Ku / Okse	1,68	1,75	1,53	1,42				
% ku m/ kalv av alle kuer	50	48	45	43				
Kalv / kalveku	1,07	1,06	1,11	1,14				
Kalv sett pr. ku	0,58	0,53	0,52	0,55				
Felt elg								
<i>Dyr pr. 8-timers dag</i>								
% hanndyr felt	41	43	51	43	59			
antall:								
Kalv- okse	13	13	10	9	4			
Kalv- ku	25	12	7	5	5			
Okse 1 ½ år	31	25	35	12	23			
Okse eldre	26	27	27	24	31			
Ku 1 ½ år	29	34	27	20	18			
Ku eldre	47	41	36	34	18			
Sum felt	171	152	142	104	99			
Tildelt								
% felt								

Gjerstad Viltlag fyller selv inn verdier i tabellen etter hvert som data samles inn. Antall 8 – timers dager beregnes ved at man multipliserer antall timer med antall jegere for hver dag på sett elg skjema. Legg sammen verdiene dag for dag og divider på 8.

4. Mål og måloppnåelse 2004 – 2008

(dersom valdet ruller planen, bør man diskutere grad av måloppnåelse. Det gjøres her. Dersom valdet er nyetablert, faller dette pkt. ut)

Gjerstad Viltlag forvaltningsområde hadde følgende mål for **uttak av elg i perioden 04 – 08**

	Minimum	Maksimum
Sum kalv og hodyr: kalv + 1 1/2 år ku under 160kg		45 %
Eldre okser: Fordeling eldre okser, 1 1/2 åringer 50/50		35 %
Eldre ku:		20 %

Som et tilleggskrav ble det det sagt at kalv burde utgjøre ca. 20 % av felles kalv/hodyr – kvote. For å skille voksen ku ble det satt en vektgrens på 160 kg.

Ved planperiodens slutt endte vi opp med følgende fordeling:

	Resultat	Akseptert fordeling
Sum kalv og hodyr: kalv + 1 1/2 år ku under 160 kg	48,3 %	Maks. 45 %
Sum kalv og ungdyr: (under 160 kg)	66,8 %	
Eldre okser:/ Eldre +1 1/2 åringer	20,6 % / 39,1%	Maks 35 %
Eldre ku: (over 160 kg)	12,6 %	Maks. 20 %
Andel kalv av kalv/ungdyr - kvote:	22,5 %	Min. 20 %
Andel kalv av totalkvote:	15,0 %	
Hanndyrandel:	46,5 %	Maks 52 %

Kommentarer: Fordelingen av felte dyr har variert noe fra år til år. Da vektene på eldre ku er forholdsvis lav er det litt vanskelig å skille mellom eldre ku og ungdyr derfor er eldre ku % noe høy. Vi har satt inn tiltak ved å ikke skyte kalven fra kua før evt. i siste del av jakten.

Konklusjon: Grunneierne i forvaltningsområde har sett det som svært viktig å bevare gode produksjonsdyr etter som betanden var kommet på et nivå som en ønsket å opprettholde. Det har derfor blitt tatt ut noen flere okser en planen la opp til. Det er videre et mål å få opp produksjonen i elgbestanden.

5. MÅLSETTING FOR PLANPERIODE 2009- 2011

Følgende hovedmål gjelder:

- * *Bestanden bør opprettholdes omtrent på det nivå den nå er slik at utvikling av viktig kvalitetsbeite kan stabiliseres. Beiterregistreringer viser en stabiliserende tendens til økende beitegrunnlag. Dette vil over tid gi økte slaktevekter og bedre kalveproduksjon pr. ku.*

For å vurdere dette fortløpende vil registrering i utvikling i slaktevekter på felte dyr, kalveproduksjon (sett-elg), og observasjon av beitepress, være viktig hjelpemiddel.

- * *Kvaliteten på stammen bør være så god at kalv pr. kalveku over noen år i snitt bør være høyere enn 1,2.*
- * *Ku pr. okse bør være mellom 1,5 og 2,0. (slik den er nå)*

6. PLANLAGT UTTAK I PERIODEN

I løpet av planperioden ønsker vi at felte dyr skal fordele seg som følger med hensyn til alder og kjønn:

	Ideell fordeling	Akseptert fordeling
Sum kalv og små dyr: Okse under 170 kg og ku under 140 kg	65 %	Minimum 55 %
Eldre okser: over 170 kg	15 %	10 - 20 %
Eldre ku: over 140 kg	20 %	15 - 25 %

Uttaket av kalv bør utgjøre ca 15% av felte dyr. Vi ønsker og at det skal felles ca 50 % hanndyr totalt for alle aldersgrupper, men da vi har et gjennomsnitt ku/okse forhold på snitt i jaktlagene på ca 1,5 bør vi være varsomme med produktive kuer, og kan tillate en litt større hanndyr % i uttaket for å stabilisere dagens nivå på elgstammen .

*Gjerstad Viltlag vil at jaktlagene skal ha noen **føringer** for hvilke type dyr som vi skal ha i stammen og hva som vi ønsker for å oppnå dette. Vi ønsker derfor at uttaket skal konsentrere seg om okser under 170 kg og kuer under 140 kg og at store produktive dyr av begge kjønn vurderes spart. Det skal sendes inn tenner for aldersregistrering av alle voksne dyr.*

Det er et mål at den årlige avskytingen skal ligge innenfor disse marginene, men mindre avvik kan justeres neste år.

Vi legger opp til en årlig tildeling på **120 dyr**.

Tabellen skal vise uttak fordelt på kjønn, alder og vekt i antall. Det presiseres at vektgrensene er satt for å markere skille på de type dyr som er viktig å ha fokus på ved avskyting.

	Okse eldre Over 170 kg	Okser 1 ½ år og okser under 170 kg	Ku Over 140 kg	Ku 1 ½ år og Ku under 140 kg	Kalv	Sum
2009	20	36	20	29	15	120
2010	20	36	20	29	15	120
2011	20	36	20	29	15	120
Sum	60	108	60	87	45	360
	16,7%	30,0%	16,7%	24,1%	12,5%	100 %

Dvs: Kalv og små dyr ca 67 %

Hanndyr uttak på ca 53% (ved kalv 50/50)

7. RAPPORTERING, REAKSJONSBESTEMMELSER

Mindre feilskytinger på, kjønn og alder ordnes internt i valdet.

Internt vil det registreres slaktevekter på alle felte dyr da dette er et viktig mål på stammens kvalitet. Ved registrering av slaktevekter er korrekt aldersbestemmelse på 1,5 åringer viktig. Slaktevekt registreres så raskt som mulig etter felling.

8. BEITEFORBEDRENDE TILTAK

Det er ønskelig at skogeierne i valdet så vidt mulig benytter følgende biotopforbedrende tiltak:

Ikke rydde vekk kvalitetsbeite for elg. Dette er spesielt mindre trær og busker av rogn, vier, selje og osp samt viktig vinterbeiteart som einer. Særlig er undervegetasjon av lauvtrearter, furu og einer, som vokser i eldre skog viktig.

Beiteregistreringene viser at beitetrykket har avtatt og at kvalitetsplantene har en litt økende utvikling.

Det vil bli forsøkt foretatt registreringer innen jaktlagsområdene i planperioden for å få så godt grunnlag for beitetrykket som mulig i planperioden.

9. FULLMAKT

Lederen i Gjerstad Viltlag har, på vegne av årsmøtevedtak, fullmakt til å sende inn bestandsplanen til godkjenning med Gjerstad kommune.

Sted: _____ Dato: _____

_____
Leder i Gjerstad Viltlag

Bestandsplanen er godkjent:

-----
sted

-----
dato

For Gjerstad kommune